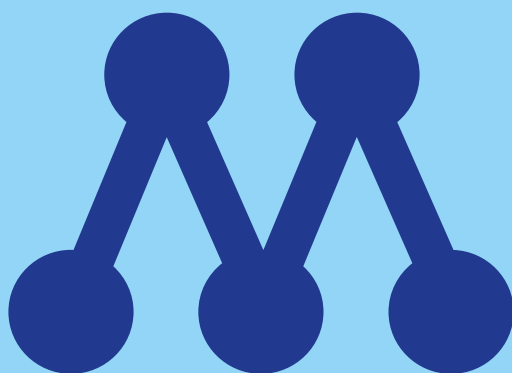

En budget på Solnabornas sida

Innehållsförteckning

Förslag till beslut.....	3
En budget på Solnabornas sida.....	5
Låg skatt och ordning i ekonomin.....	6
Fler barn och unga ska nå sin fulla potential	9
En meningsfull fritid och ett aktivt idrottsliv.....	14
Ett tryggt och säkert Solna	16
En socialt hållbar stad	18
En grönare, snyggare och tryggare stad	21
Hälsosamt och aktivt liv för seniorer	24
Uppdragsförteckning.....	27
Ekonomi	29
<i>Resultatbudget</i>	<i>29</i>
<i>Driftbudget.....</i>	<i>29</i>
<i>Kassaflödesanalys</i>	<i>30</i>
<i>Driftbudget per nämnd</i>	<i>31</i>

Förslag till beslut

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att fastställa utdebitering för 2025 till 17,12 per skattekrona,
- Att fastställa verksamhetsplan och budget 2025 med inriktning för 2026-2027 enligt förslaget,
- Att fastställa uppdrag för staden, styrelsen och nämnderna för 2025 enligt förslaget,
- Att fastställa vision, övergripande mål, nämndmål och mått enligt kommunstyrelsens förslag,
- Att fastställa finansiella mål och ekonomiska ramar, inklusive driftbudget för styrelse och nämnder för 2025 enligt förslaget,
- Att fastställa investeringsbudget för styrelse och nämnder för 2025 enligt kommunstyrelsens förslag,
- Att anta styrregler enligt kommunstyrelsens förslag och uppdra till kommunstyrelsen att vid behov fatta beslut om kompletteringar av styrreglerna under året,
- Att anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt kommunstyrelsens förslag,
- Att uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar i jämförelse med beslutade budgetar enligt kommunstyrelsens förslag i juni 2024,
- Att uppdra till styrelse, nämnder, berörda företag och stadsdirektören med flera att verkställa de uppdrag och intentioner som framgår av förslaget,
- Att uppdra till kommunstyrelsen, att i samverkan med nämnderna, vid behov föreslå revidering av nämndernas reglementen som en följd av verksamhetsförändringar,
- Att uppdra till kommunstyrelsen att tillse att styrelse och nämnder redovisar verksamhets- och budgetuppföljningar till kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning),
- Att uppdra till stadsdirektören att utarbeta tidplan och anvisningar för uppföljning 2025 och för budgetarbetet 2026 med inriktning för 2027-2028.

Kommunfullmäktige föreslås att därutöver besluta att från den 1 januari 2025:

- anta byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa för bygglov och detaljplaner,
- anta byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa för kart- och mätverksamhet,
- anta tekniska nämndens förslag till ändrad taxa för upplåtelse av offentlig plats,
- anta tekniska nämndens förslag till ändrad taxa för avfallshantering,
- anta tekniska nämndens förslag till ny taxa för transportdispenser,
- anta kultur- och fritidsnämndens förslag till ändrad taxa för idrott och bad,
- anta kultur- och fritidsnämndens förslag till ny taxa för fritidsverksamhet, fritidsbiblioteket
- anta taxa för utlämning av allmänna handlingar,
- anta Solna Vatten AB:s förslag till ändrad VA-taxa.

Finansiella mål och ekonomiska förutsättningar

Utifrån de ekonomiska förutsättningarna samt lagreglerna om god ekonomisk hushållning för kommuner föreslås följande finansiella mål för Solna stad 2025-2027.

Justerat årsresultat som andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 5 %.

Soliditeten ska bibehållas och uppgå till minst 50 procent.

I övrigt hänvisas vad gäller ekonomiska förutsättningar till kommunstyrelsens förslag.

En budget på Solnabornas sida

Moderaterna anser att politikens uppgift är att Solnas medborgare skall kunna leva fria, trygga och självständiga liv. Därför sänker vi skatten för att Solnaborna ska få större ekonomisk frihet efter tuffa år med hög inflation. Därför vill vi se till att stadsmiljön är trygg så att alla vågar röra sig i staden hela dygnet. Därför krävs ordning och reda i våra skolor samtidigt som vi stärker kunskapen hos våra elever för att de ska vara bättre rustade för framtidens utmaningar.

Solna är en unik stad dit människor söker sig för att förverkliga sina drömmar. Här finns spännande arbetsgivare som driver forskning och tillväxt. Här finns naturen, sjöarna och idrotten runt hörnet. Det är nära till restauranger, caféer och kollektivtrafiken in till stan.

Vi värnar om det som gör Solna till Solna. Det måste vara attraktivt att bo här eller att flytta hit med sin familj eller sitt företag. Att Solna ska utmärka sig som en stad med låg skatt, trygga bostadsområden och en hög kvalitet i välfärden. För att lyckas med den uppgiften krävs ett nytt styre.

Solnaborna ska få valuta för sina skattepengar, vilket betyder en bra kvalitet och en hög service utan att mötas av skattehöjningar. Den vägen är möjlig med en politik som letar efter smartare lösningar och ser till att varje satsad krona också ger ett resultat. Satsningarna som styret gör som inte leder till resultat är ett hån mot hårt arbetande Solnabor.

Solnas skolor ska hjälpa varje elev att lyckas i skolan. Trots stora satsningar ser vi tyvärr en negativ trend och behörigheten till gymnasiet är den sämsta på 27 år. Vi tror att det saknas fokus på att skapa trygghet och studiero i Solnas skolor, vilket måste mötas med nya verktyg. Vi måste klara av att styra skolans resurser till lärare och böcker i stället för tomma skollokalerna.

Vi vill genomföra en kameraoffensiv som tränger bort våra öppna drogsener, som säkerställer att unga tjejer kan gå hem tryggt från nattåget och att ungdomar inte oroar sig för att rånas. Vi måste vräka gängkriminella som håller bostadsområden som gisslan. Staden måste säkerställa att inte en enda skattekrona går till kriminella som försöker tränga sig in i välfärdssystemen.

Vi tror att Solnaborna vill ha optimism och lösningar på de problem man ser i sin vardag. Därför vill vi sänka skatten, fixa skolan och återta tryggheten.

Lars Rådén
Moderaterna

Låg skatt och ordning i ekonomin

Ett långvarigt ansvarstagande för stadens ekonomi har rustat Solna starkt för svårare tider. Men det som tar lång tid att bygga upp kan snabbt rivas ned av ett styre som inte tar ansvar för ekonomin. I stället för att låta kostnaderna skena föreslår Moderaterna att skatten sänks.

Ordning och reda i ekonomin

I budgeten för 2023 höjde Socialdemokraterna kommunalskatten till den högsta nivån i staden sedan 2007. Skattehöjningen i Solna gjordes trots stora överskott i stadens verksamheter. Den var onödig och kom vid sämsta tänkbara tidpunkt. Tillsammans med chockhöjda parkeringsavgifter och Region Stockholms skattehöjning slog den socialdemokratiska ansvarslösa politiken hårt mot Solnabornas ekonomi. Skattehöjningarna kostar Solnas familjer tusentals kronor varje år.

Moderaterna vill därför sänka kommunalskatten och återställa Socialdemokraternas oansvariga skattehöjning. I årets budget föreslår vi därför en första skattesänkning med 25 öre och år 2027, ytterligare fem öre. Att få behålla så mycket av sina hårt intjänade pengar som möjligt är en frihetsfråga. Politiker kan inte se invånarnas plånböcker som bankomater med fria uttag. Det är ansvarslost.

Hade Moderaterna styrt i både Region Stockholm och Solna skulle en familj bestående av en arbetande förskollärare och en lågstadielärare fått behålla ungefär 8000 kr mer i plånboken varje år. Tack vare den Moderatledda regeringen, som i årets budget genomfört stora skattesänkningar, får samma familj redan behålla ungefär 10 400 kr mer varje år. Sammanlagt hade det inneburit nästan 19 000 kr mer i plånboken varje år. Det gör skillnad när det är Moderaterna som tar ansvar för den ekonomiska politiken.

Moderaterna vill dessutom att Solna ska vara en stad där vi får största möjliga nytta av varje skattekrona. Ett nytt styre som tror att alla problem kan lösas genom mer skattepengar kommer snabbt att hamna i en ond spiral av skattehöjningar och sämre resultat.

Solnas styre gör stora satsningar utan att nå bättre resultat, i stället måste Solna stad jobba smartare. Vi föreslår att staden stärker sin styrning och gör investeringar i energieffektiviseringar, vilket om det görs rätt leder till att staden också sparar skattepengar.

Moderaterna föreslår en starkt investeringsstyrning i ljuset av att staden närmaste åren står inför stora investeringar. Vi ser hur projekt efter projekt är fördrade, försenade och dåligt hanterade. Stärkt kompetens inom stadsledningen för att hantera investeringstakten är nödvändigt tillsammans med ett annat styre som inte ser på skattebetalarnas pengar som sina egna.

Fortsätter Solna på den kurs som styret lägger fast i sitt budgetförslag kommer Solna inte längre vara en kommun med låg skatt och ordning i ekonomin. Utan hamna i samma situation som andra vanskötta socialdemokratiska kommuner.

Ett levande näringsliv

Solna ska upplevas som en attraktiv, trygg och lättillgänglig stad att flytta till för att arbeta eller studera under såväl kortare som längre perioder. Därför är det viktigt med ett levande näringsliv med fler och växande företag. Under Moderaternas styre rankades Solna i många år som Sveriges mest näringslivsvänliga kommun – något vi är stolta över.

Därför är det oroväckande att Solna nu för första gången på 17 år placerades utanför pallen i Svenskt Näringslivs näringslivsklimatrankning, två år in med det socialdemokratiska styret. Solnas fortsatta välstånd är beroende av företag som växer, investerar och anställer.

Näringslivets utveckling är en förutsättning för en hållbar stadsutveckling och för de välfärdstjänster som staden erbjuder. Solna har varit och ska vara Sveriges tillväxtmotor. Här möts talanger från hela världen, det är hit företag vill flytta och det är här nya idéer föds. Solnas politiker får inte fälla krokben för det.

Trygghetssituationen i Solna har försämrats kraftigt och att det slår igenom så kraftigt i företagets attityd leder till eftertanke. Historiskt har ett av skälen för företag som valt att flytta till Solna varit att det varit tryggt. För att företagen fortsatt ska kunna locka medarbetare ska de kunna åka hem efter att ha jobbat kväll utan att se sig över axeln. I detta avseende kan vi som kommun ta vårt ansvar i att säkra upp våra gångvägar till och från kollektivtrafiken med kameror och belysning.

Solnamodellen

Solna har genom sitt framgångsrika arbete med Solnamodellen brutit utanförskap och möjliggjort för fler Solnabor att försörja sig och bidra till samhället. Solnamodellen är en av de viktigaste insatserna för att motverka kriminalitet och sociala problem.

I dag har Solna få hushåll som behöver ekonomiskt bistånd, men arbetslösheten är högre än före pandemin och fokus måste ligga på att möta det problemet. Solnamodellen ska i sin kärna vara ett verktyg för att hjälpa de Solnabor som behöver bidrag från kommunen att hitta tillbaka till arbete. Men utanförskapets följder är lika stora oavsett vem som försörjer en person i arbetslöshet.

Moderaterna anser att staden behöver lägga mer fokus på att hitta verktyg för att möta de som är arbetslösa, särskilt fokus på de långtidsarbetslösa som inte kommit tillbaka efter pandemin. Solna har få som söker försörjningsstöd, men våra insatser måste spetsas till, för att verkligen nå till de Solnabor där behoven är som störst. Solna ska vara en stad där vi inte ger upp på människors förmåga att försörja sig själva.

Jobbstimulans som ger effekt

Solna stad har ett lågt försörjningsstöd tack vare att arbetet lagt fokus på självförsörjning och effektiva insatser inom Solnamodellen. I kontrast till ett vänsterstyre som ger bonuspengar utan krav så vill vi skapa morötter för den som vill anstränga sig. Vi vill förstärka den flitpeng som staden betalar ut vilket gör att fler når egen försörjning. Vi anser att staden särskilt ska se över hur man riktar stödet mot barnfamiljer, där ofta kvinnan löper större risk att fastna i långvarigt utanförskap.

För fler kvinnor i arbete i Solna

Tidigare år har Solna identifierat grupper inom SFI med en svagare ställning på arbetsmarknaden. Ett projekt som var särskilt framgångsrikt identifierade en grupp utrikes födda kvinnor som läste SFI som huvudsaklig sysselsättning under en lång tid. Detta lade grund för att lyfta upp den gruppen i Solnamodellen. De flesta av dem kunde det efterföljande året inte bara prata bättre svenska, utan också försörja sig genom arbete. Moderaterna föreslår att Solna stad 2025 genomför satsningar för att svaga grupper inom SFI får bättre förutsättningar till ökad genomströmning i SFI och bättre möjligheter till egen försörjning.

En internationell stad

Solna ska vara Sveriges mest attraktiva kommun för arbetskraftsinvandring. Att talanger från hela världen kommer till just Solna gör oss rikare genom starkare forskning och högre tillväxt. Investeringar och arbetsgivare ska välja just Solna med vetskap om att här får talanger ett snabbt och flexibelt stöd i svenska språket.

De som flyttar till Solna ska också bli en del av vår gemenskap, där är språket en viktig nyckel. I många fall är engelskan språket som talas i näringslivet, men för att kunna aktivera sig i idrott, barnens undervisning eller läsa lokaltidningen behövs också svenskan. Därför vill Moderaterna att vi utvecklar SFI med utgångspunkt i arbetskraftsinvandrare.

Moderaterna vill därför göra en särskild satsning på SFI för arbetskraftsinvandrare. Solna ska ha ett snabbspår in i SFI för målgruppen. En enkel ansökningsprocess, flexibla undervisningsformer och individuella lösningar kopplade till intresserade arbetsgivare.

Sommarjobb

Vi vill bygga vidare på det framgångsrika arbetet med sommarjobb i näringslivet som vi genomförde under vårt styre i Solna. Genom att bygga förtroende och samarbeta med näringslivet i staden kan fler unga få sommarjobb inom flera olika branscher. Det är viktigt för att sommarjobb inte bara ska bli en meningslös sysselsättning i kommunal förvaltning.

Fler barn och unga ska nå sin fulla potential

En fungerande skolgång utan stök, i en trygg miljö med fokus på lärande är det viktigaste vi kan ge våra barn. Skolorna i Solna ska också vara trygga platser, för både lärare och elever. Studiero och trygghet ska råda och förväntningarna på såväl elever som deras föräldrar vara tydliga. Vi kommer fortsatt satsa på högre skolpeng och betonar vikten av att medlen också omsätts i kvalitet vilket innebär kunskap och trygghet i Solnas skolor.

Alla barn i Solnas skolor ska få en utbildning av god kvalitet, som lägger grunden för en bra framtid och ger dem möjlighet att göra sina egna val, oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har. Förskolan har en viktig roll att förbereda eleverna för grundskolan, och skolan har som uppgift att rusta eleverna för livet. En rättvis och jämlik förskola och skola är grundläggande för att säkerställa att alla barn och elever får möjlighet att lyckas.

Moderaternas budgetförslag för 2025 betonar också vikten av tidig upptäckt och insatser för elever som behöver extra stöd, samtidigt som begåvade elever ska få sina behov tillgodosedda.

En trygg och innehållsrik förskola

Förskola och pedagogisk omsorg formar barnens uppväxt och har en central roll i barnets liv. De är också viktiga för att vårdnadshavare ska kunna arbeta och få livspusslet att gå ihop. Varken förskolan eller den pedagogiska omsorgen kan ersätta barnets familj, men erbjuder en viktig roll i att stärka barnets sociala förmåga. Barnen ska vistas på en trygg plats som väcker deras lust till lärande.

Solna ska erbjuda en trygg och tillgänglig förskola. När föräldrar lämnar sina barn på morgonen ska de veta att det är en trygg plats och att verksamheten anpassas efter barnens behov.

Tillgänglig förskola

Att förskolan är tillgänglig är viktigt för livspusslet. Det kan handla om allt från att se över hur man kan underlätta vid APT till att minska ner antalet veckor med sammanslagna förskolor under lov och i större utsträckning ta hänsyn till närhetsprincipen under de veckor som förskolor slår samman sin verksamhet. Vi tror också att en nära förskola är extra viktig för att möjliggöra promenader som färdväg till och från förskolan för de många föräldrar som nyttjar kollektivtrafiken för att resa till och från jobbet.

Förskolans kunskapsuppdrag

Vi behöver tidigt fånga upp elever med behov av stöd och följa upp och minimera skillnader i likvärdigheten mellan förskolor. Vi måste också utforma en strukturerad återkoppling mellan förskoleklass och förskola. Därför får skolnämnden i uppdrag att utforma en metod för att kartlägga färdigheterna bland elever redan i förskoleklass.

Ett språklyft i förskolan

För att förbättra kvaliteten på förskolorna måste vi säkerställa att medarbetarna har tillräckligt goda kunskaper i det svenska språket. Det är viktigt både för att barnen och medarbetarna ska förstå varandra och för att vårdnadshavarna och personalen ska kunna kommunicera på ett bra sätt. Vi vill göra en satsning på ett språklyft i förskolan som innefattar fortbildning av medarbetarna.

Kvalitetsarbete

Oavsett vilken förskola man väljer så ska man kunna känna sig trygg med att verksamheten håller bra kvalitet. Därför ska kommunal och fristående verksamhet följas upp på samma sätt. Ett ökat samarbete skulle innebära ökad kvalitet och likvärdighet mellan kommunala och fristående förskolor och skolor. Vi vill se ett utökat samarbete mellan kommunala och fristående verksamheter för att få till stånd utbyte av erfarenheter samt gemensamma utbildningsinsatser inom fokuserade områden.

Valfriheten i förskolan måste bevaras. Att som förälder kunna välja mellan olika förskolor, inriktningar och pedagogiker leder till att fler barn får en förskoletid som passar just dem. Vi vill även underlätta kommunikationen mellan förskola och vårdnadshavare genom både förbättrat digitalt stöd samt en ökad användning av detta för en stärkt dialog.

Kunskap i skolan

En välfungerande skola är avgörande för Solnas framtid. Det är i kunskapsskolan barn skapar drömmar och utvecklas till att bli en del av samhället. Bra utbildning är den viktigaste språngbrädan för klassresor och för att alla barn ska nå sin fulla potential.

Kunskapsstrategi

Sedan 2017 har det pågått ett omfattande arbete, för att höja andelen elever med godkänt betyg i den kommunala skolan, inom ramen för kunskapsstrategin. Den har tjänat Solnas elever väl och vi ser med oro på att styret inte vidareutvecklar kunskapsstrategin så att den bättre svarar mot dagens behov och fortsätter stärka elevernas kunskapsinläring. Vi vill därför att kunskapsstrategin inför läsåret 2025–2026 revideras i syfte att höja ambitionen.

Insatser under skolåret framför lovskola

Idag faller alldeles för många elever mellan stolarna under skolåret och landar till slut i lovskola. Lovskola kan vara ett komplement för elever som missat undervisning eller som har hög frånvaro, men ska inte vara norm för elever som generellt har det svårare i skolan. Skolan ska kontinuerligt arbeta med elevernas kunskapsutveckling och anpassa utbildningen därefter så att fler klarar kunskapsmålen under läsåret.

Pengar eller kollektivistiska lösningar kommer inte automatiskt få fler elever att klara skolan. Vi tror att styrkan i Solnas skolor är vår höga lärarbehörighet och duktiga rektorer. Därför måste vi använda den samlade kompetensen och metoder som fungerar med varje skola och varje klass unika elevsammansättning. Det kan exempelvis handla om

tvåläraresystem, läxläsning eller nivåanpassad undervisning i exempelvis matematik och språk.

Särskilda undervisningsgrupper

I dag finns barn med särskilda behov som de inte får tillgodosedda på ett tillfredsställande sätt. Flera skolor i Solna gör i dag fantastiska insatser genom särskilda undervisningsgrupper för barn med behov av en anpassning i delar av undervisningen eller i skolgången som helhet. Detta stärker långsiktigt resultaten för samtliga barn i skolan, och därmed är det av högsta vikt att skolor också kompenseras för att kunna genomföra detta med bevarad utbildningskvalitet. Vi vill därför att skolnämnden utreder om fler särskilda undervisningsgrupper kan bidra till att en högre andel elever klarar skolan.

Valfrihet

Vi värnar det fria skolvalet och välkomnar friskolor som vill bidra till att förbättra utbildningen för Solnas elever. Tack vare Solnas läge med god kollektivtrafik centralt i Stockholmsregionen kan vi erbjuda våra elever en hög grad av valfrihet.

Att välja mellan olika skolor, inriktningar och pedagogiker leder till att fler elever får en skolgång som passar just dem. Möjligheten att välja mellan en fristående och en kommunal skola är också viktigt för kvaliteten. Det ställer krav på alla skolor att hitta nya innovativa sätt att förbättra just sin verksamhet. Det är också av stor vikt att staden varken över- eller underkompenserar elever i friskolorna. Likabehandlingsprincipen ska gälla.

Betygsättning

Rättvisa och jämlika betyg mellan skolor, såväl fristående som kommunala, är av största vikt för att upprätthålla en rättssäkerhet kring skolornas kvalitet och elevernas färdigheter. Vi vill inleda ett arbete med att göra betygsättningen i Solna mer likvärdig. Det är av särskild vikt inför att den nya betygsutredningen kommer till våren. Därför uppdrar vi till skolnämnden att genom dialog med fristående aktörer och egna skolor ta fram en modell för hur likvärdig betygsättning kan säkerställas.

Ordning och trygghet i skolan

I dag upplever många barn att det saknas studiero i Solnas skolor. För att alla elever ska kunna lyckas är lugn och ro i klassrummet och raster utan konflikter avgörande. Lärarna ska få stöd för att behålla sin auktoritet och skapa studiero i klassrummet.

Mobilfria skoldagar

Vi vill att mobilfria skoldagar ska vara norm i alla kommunala grundskolor för ökat fokus på skolarbetet, minska stillasittandet och ta bort en plattform för mobbning. I samband med den senaste PISA-undersökningen framkom det uppgifter om att sambandet mellan svenska elevers kunskapsstapp och elevernas användning av mobiler är starkt. Att samla

in mobiltelefoner under skoldagen kan främja elevers trygghet, lärande och kunskapsutveckling.

Idag råder mobilförbud under lektionstid i många av Solna grundskolor, på flertalet av de fristående innefattas hela dagarna. De rektorerna uppger goda resultat och att eleverna i högre grad är sociala och umgås med varandra. Regeringen har nyligen gått fram med ett förslag om att göra hela grundskolan mobilfri. Därför vill vi att Solna är på tårna och redan nu bör starta arbetet med att göra mobilfria skoldagar till norm i grundskolan.

Tillsammans med mobilförbudet är det också prioriterat att få in mer rörelse under skoldagen för att ytterligare stärka elevernas inläring. Därför är det viktigt att skolorna erbjuder organiserade rastaktiviteter för att främja rörelse och aktivitet.

Förväntanskontrakt

För de grundskolor och gymnasieskolor som kommunen är huvudman för ska det finnas tydliga ordningsregler och en tydlig konsekvenstrappa när elever bryter mot ordningsreglerna. För eleverna skapar det trygghet, en bättre arbetsmiljö och bättre kunskapsutveckling.

Föräldrar behöver också ta ett större ansvar för att barnet ska vara väl förberett inför skoldagen. Kommer barnet trött eller hungrig till skolan så går det ut över barnets inläring. Tyvärr ser vi också en utveckling där fokus hamnar på vilket betyg eleven eller föräldern anser att barnet ska ha i stället för vad barnet behöver lära sig får att nå dit. Betyget ska aldrig vara ett mått på vad föräldrar eller barn vill ha utan ett mått på elevens kunskapsnivå. Av förväntanskontraktet ska det framgå vad föräldrarna ska fokusera på för att stärka barnets möjligheter att nå sin fulla potential.

Vi uppdrar till skolnämnden att ta fram förslag på centrala ordningsregler som ska vara övergripande på alla stadens skolor, förväntansdokument mellan elever, föräldrar och skola samt en konsekvenstrappa när dessa inte följs. Att eleverna och föräldrarna är medvetna om förväntningarna är en grundläggande förutsättning för en trygg skolmiljö.

Akutschola

Idag vittnar lärare om att grova förolämpningar, hot och våld ökar i skolorna. Det finns en rädsla bland lärare för vissa elever som besitter ett våldskapital. Vi vill att elever som uppvisar detta asociala beteende mot skolpersonal eller sina klasskamrater temporärt ska kunna flyttas till en akutschola för att kunna deeskalera situationer, återinrätta tryggheten i klassrummet och ordentligt kunna utreda händelser.

Det senaste året har regeringen gjort stora satsningar på så kallade akutscholor. En akutschola, även kallat för jourkola, är en skola där en elev som stör eller hotar andra elevers trygghet och/eller studiero, kan placeras i upp till fyra veckor. Utöver att på så sätt värna om tryggheten för skolans övriga elever, så får även eleven som placeras på akutscholan möjlighet att fortsätta sin utbildning. Under tiden genomför även den ordinarie

skolan utredningar kring vilka stödinsatser som krävs för att möta eleven på bästa sätt och säkra tryggheten för de andra eleverna på skolan.

Vi uppdrar till skolnämnden att utreda ett inrättande av en akutskola och söka eventuella statsbidrag för denna insats.

Systematisk uppföljning av hot och våld

Medarbetare i Solnas skolor ska aldrig behöva vara oroliga för att göra sitt jobb. Därför vill vi att skolnämnden stärker arbetet med systematisk uppföljning av kränkningar, hot och våld mot skolpersonal. Alla sådana incidenter ska anmälas. Om Solna fortsatt ska vara en attraktiv arbetsgivare är det av största vikt att vi kan garantera medarbetarnas trygghet och arbetsmiljö.

Ungdomars välbefinnande i skolan

Ett aktivt förebyggande arbete för att stärka ungas psykiska hälsa är en viktig faktor för att fler elever ska klara av och utvecklas i skolan. Skolan måste märka med att både kunna stötta de elever som i dag är långt från målen och de som redan i dag presterar bra och vill sikta högre. Stress och krav kan bryta ned även den mest ambitiösa eleven.

I dag är det många barn och ungdomar som mår dåligt och lider av psykisk ohälsa. Det ger sämre livskvalitet och uppväxt samt riskerar leda till lägre skolresultat och därmed försämrade livschanser. Särskilt oroväckande är hur flickor vantrivs i skolan. En fjärdedel av flickorna i årskurs nio i Solnas skolor uppger att de inte trivs i skolan.

Staden i sin helhet behöver arbeta mer strukturerat med insatser för att stärka den psykosociala miljön i våra skolor. Skola, idrott, socialtjänst och fritid har ett gemensamt ansvar för våra ungas välbefinnande.

En meningsfull fritid och ett aktivt idrottsliv

Kommunen har en viktig uppgift i att tillsammans med föreningslivet erbjuda en aktiv fritid så att barn och ungdomar får en innehållsrik uppväxt och en meningsfull fritid. Solna är en av Sveriges främsta idrottskommuner och erbjuder ett brett utbud av idrottsföreningar och anläggningar. Många föreningar bidrar till en bättre stad genom sin ungdomsverksamhet, men också genom nattvandringar och andra aktiviteter.

Idrott och rörelse är inte bara roligt utan viktigt. Det främjar barns hälsa och sociala utveckling samt förebygger barnfetma, psykisk ohälsa och andra folksjukdomar. I dag ser vi en utveckling där en grupp har en tämligen hög aktivitetsnivå inom idrott, samtidigt som en annan grupp rör sig allt mindre. Det krävs ett strukturerat arbete för att fler Solnaungdomar ska delta i idrottsaktiviteter.

Idrottande som förebyggande insats

Ett aktivt föreningsliv ger ungdomar positiva sammanhang, det är bra för barns psykiska och fysiska hälsa, som alternativ till hemmasittande eller ungdomskriminalitet. De senaste åren har vänsterstyret gjort satsningar på fritidsaktiviteter i stadens regi för att fånga upp ungdomar. Tyvärr går det samtidigt att konstatera att antalet idrottsaktiviteter i Solna minskat med ungefär 50 000 aktiviteter sedan 2022, motsvarande en femtedel.

Vi tror att pengarna kan göra mer nytta hos idrottsrörelsen. Vi vill därför införa en bonus som följer Solnaungdomar till idrottsföreningarna. Det stärker föreningarnas ekonomi, men framför allt viljan att få fler att delta. Vi ger därför kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram ett system som premierar föreningarna ekonomiskt för att de har Solnaungdomar i sin verksamhet.

Nya idrottsytor i Solna

Behovet av nya, men även upprustade idrottsytor, är stort i staden. Under året har den nya idrottsplatsen i Järvastaden invigts vilken är en del av de satsningar som vi tidigare har planerat för. Nya idrottsytor är under planering, men vi ser en utveckling där projekt blir fördröjade och försenade. Vasalundshallen blir dyrare än planerat och idrottsytorna i Huvudstafältet verkar vara försenade. Används inte medlen effektivt så kommer det bli svårt att ha råd med nya nödvändiga satsningar.

Vi har i våra tidigare budgetar anslagit medel till upprustning av Skytteholm och Solnahallen, därför ställer vi oss positiva till att privat medfinansiering möjliggörs till dessa investeringar. Det är av mycket stor betydelse att barn och ungdomsidrottens behov prioriteras i projekten och att det sker i en nära dialog med berörda föreningar.

Trygga fritidsverksamheter

Alla ungdomsverksamheter i staden ska vara säkra och drogfria. Fritiden ska vila på en demokratisk värdegrund och motarbeta kriminella normer, hedersnormer och annat asocialt beteende. Särskilt fritidsverksamheter som möter ungdomar kvällar och helger

kan drabbas av drogförsäljning eller bli ett tillhåll för kriminella. Därför måste staden förebygga alla sådana tendenser tidigt för att säkerställa att Solnas ungdomar är säkra i vår ungdomsverksamhet. Vi ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram en strategi för en trygg och drogfri fritidsverksamhet.

Vi föreslår också en kameraoffensiv som ska omfatta övervakning i anslutning till idrottsplatser, men även trygghetsstråk som tryggar de vägar som bland annat idrottande ungdomar använder mellan hemmet och fritidsaktiviteter.

Ett tryggt och säkert Solna

De senaste årens ökning av den grova organiserade brottsligheten har inte lämnat någon oberörd. Men tack vare den moderatledda regeringens hårda arbete med att mota tillbaka den dödliga gängbrottsligheten är vi på rätt väg. Dock är kampen är långt ifrån över och det kommer att kräva ihärdighet och tid för att skapa en förändring. I grunden handlar det om fler poliser, hårdare straff och bättre möjligheter för polisen att få fram bevis.

Idag känner många föräldrar i Solna en rädsla för att deras barn ska bli rånade på väg hem från skolan, invånare i alla åldrar känner sig mindre trygga såväl ute som i sina egna hem och hela det offentliga väsendet brottas med en omfattande systematisk välfärds kriminalitet som kostar skattebetalarna tiotals miljarder årligen.

Att återupprätta den upplevda tryggheten, den faktiska säkerheten och få bukt med den systemhotande kriminaliteten kräver Solna stads samlade politiska kraft.

Arbetslinjen och skolan som förebyggande insatser

Solnas viktigaste bidrag har länge varit att vara bäst på att bryta utanförskap, segregation och att hjälpa människor in i samhället. Vägen in i samhället ska alltid vara kortare än vägen ut. Vi har länge förebyggt brottslighet genom arbetslinjen. När fler har ett jobb att gå till minskar utanförskap och segregation och därmed undanröjs grunden för kriminalitet. Det lyckas vi med genom en bra skola, en meningsfull fritid och genom att det är lätt att få ett jobb.

Kommunen måste fortsätta det förebyggande arbetet och använda sig av metoder och insatser som också ger effekt. Vi vill stärka föräldrars väg från utanförskap och bidragsberoende till egen försörjning genom en förstärkt flitpeng i stället för att de passiviseras med extra bidrag utan krav på motprestation.

Tack vara en bra skola rekryteras få ungdomar in i kriminalitet i Solna. Genom att förbättra skolan kan nyrekryteringen komma att minska ännu mer. Stadens sociala arbete ska stötta föräldrar i deras roll, vilket bidrar till att fler barn får en trygg och kärleksfull uppväxt.

Solnas politiker kan inte luta sig tillbaka i ett läge där lagens långa arm inte är lång nog. Vi behöver aktivt arbeta med att stärka såväl den faktiska säkerheten som den upplevda tryggheten. Det handlar om att fortsätta utveckla arbetet med platssamverkan i stadsdelar och på otrygga platser.

Kommunala insatser för att öka tryggheten

Åtgärder som ordningsvakter, belysning och förbättrade inpasseringssystem i stadens fastigheter krävs för att stävja de utbredda öppna drogsценerna som finns i Solna. Därtill vill vi genomföra en bred kameraoffensiv och placera trygghetskameror på platser polisen identifierar som otrygga. Vi måste göra mer för att Solna inte ska bli en plats där det är

lätt att begå brott. Att bekämpa drogsener pekar organisationen *Ett Tryggare Sverige* ut som en av de viktigaste åtgärderna en kommun kan jobba med.

Otryggheten i den offentliga miljön ter sig olika runt om i Solna, därför vill vi att staden utformar en modell för Medborgarzoner som syftar till att skyndsamt aktivera otrygga platser. Zonerna ska också användas preventivt på platser och i områden där otryggheten och brottslighet ökar. Medborgarzoner ska bidra till ökad rörlighet och vistelse av vanliga medborgare på platserna som tränger undan otrygga element, exempelvis öppna drogsener. Medborgarzoner kan bland annat innebära insatser i den offentliga miljön med möblering, planteringar och ökad grönska samt mobila lekplatser.

Inte heller ska man arbeta eller bo i Solna om man ägnar sig åt gängkriminalitet. Det finns sedan den 1 juli 2024 lagstiftning på plats som ger möjligheten att vräka gängkriminella. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att, tillsammans med bostadsstiftelsen Signalisten och övriga fastighetsägare i staden, införa rutiner för att vräka vuxna gängkriminella.

Moderaterna ger i uppdrag till kommunstyrelsen att dels uppdatera stadens trygghetspolicy, dels utreda hur ett strategiskt forum för brottsförebyggande arbete bäst utformas i Solna. Moderaterna vill komplettera detta med en centraliserad trygghetscentral under stadsledningen, där polis, kommunala ordningsvakter och privata väktare arbetar tillsammans med stadens fältassistenter, nattvandrare, fritidslotsar, trygghetssamordnare och de skolsociala teamen för att öka säkerheten i staden.

Föräldrar vittnar om att de inte längre vågar låta sina ungdomar gå hem från kollektivtrafiken själva på kvällstid. För att få bukt med situationen krävs en bred palett av insatser, främst upplysta och kamerabevakade trygghetsstråk. Därtill krävs högre närvaro av lokala ordningsvakter och polis. Staden behöver identifiera otrygga gångstråk och vidta relevanta åtgärder för att öka säkerheten och den upplevda tryggheten.

Staden måste prioritera trygghetsskapande insatser inom ramen för investeringar som görs i stadsmiljön. Investeringar ska alltid göras med trygghetsperspektiv, det vill säga tillräcklig belysning, genomtänkta planteringar och hänsyn tagen till siktlinjer.

Välfärds kriminalitet

I takt med att gängen begår alltmer sofistikerade brott drabbas såväl välfärden som de äldre av ökade risker. I Sverige försvinner varje år miljarder från välfärden genom felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.

Solnaborna ska känna sig trygga med att deras skattepengar går till den kommunala kärnverksamheten. Staden behöver arbeta systematiskt för att bekämpa välfärdsbrottslighet. Det kan handla om oberoende anmälningsfunktioner, stickprov eller bättre handlägningsrutiner. Därför uppdrar vi åt kommunstyrelsen att ta fram en kommunal handlingsplan för att förhindra förekomst av kriminella element och välfärdsfusk i de verksamheter staden finansierar.

En socialt hållbar stad

Förebyggande arbete och socialtjänst

Regeringen aviserar en historisk omläggning av socialtjänsten under 2025 där fokus skiftar från en reaktiv till en förebyggande socialtjänst. En socialtjänst som i större utsträckning ska fokusera på resultat i stället för insatser. En socialtjänst som stärker barnrätten där exempelvis ungdomar ska kunna få stöd utan föräldrars samtycke. En socialtjänst som lyfter vikten av att den ska vara jämställd och jämlik. Inom sekretesslagstiftningen aviseras också förändringar som kommer underlätta samverkan med andra myndigheter. Förändringarna kommer ha stor betydelse för socialtjänsten i Solna och stadens förebyggande arbete.

Det är anmärkningsvärt att styret inte uppmärksammat detta i budgeten 2025. Det blir än mer anmärkningsvärt att styret inte uppmärksammar att den nya socialtjänstlagen inte bara handlar om socialtjänstens och omvårdnadsnämndens uppdrag utan hela stadens förmåga att utveckla tidigt förebyggande insatser. Kommunstyrelsen måste därför ta ett helhetsansvar för samordning mellan de olika förvaltningarna hur de ska kunna bidra till att utveckla tidigt förebyggande insatser. Staden måste också ta fram tydliga verksamhetsmått för stadens nämnder så att verksamheterna styr sina aktiviteter i linje med den nya socialtjänstlagen. Tyvärr har de politiska satsningar som styret hittills genomförts karakteriserats av dålig samordning och dåligt resursutnyttjande. Den utvecklingen måste brytas.

Socialtjänsten i Solna har tidigt börjat pröva att arbeta med tidiga förebyggande insatser. Exempelvis har alla barn och ungdomar där det inkommit en orosanmälan bjudits in av socialtjänsten till samtal tillsammans med vårdnadshavare om det inte är förenat med risk. Detta arbetssätt är viktigt att upprätthålla då socialtjänsten snabbt kan avskriva om det finns anledning för oro eller om det behövs åtgärder.

Under många år har socialtjänsten i Solna arbetat med Signs of safety, vilket har medfört att antalet barn som behöver placeras i en miljö som är okänd för dem har minskat. Med stöd av socialtjänsten involveras familjens nätverk för att säkra barnets trygghet. Nätverk som kan vara ett stöd för familjen på både kort och lång sikt. Vinsterna med det arbetssättet är mycket stora, då barnet kan växa upp i en trygg och kärleksfull miljö. Det minskar även kostnaderna för placeringar, och förändringarna som sker med hjälp av nätverket är ofta hållbara över tid.

Kraven om att verksamheten ska bedrivas på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet stärks i den nya lagstiftningen. Går det inte att hänvisa till beprövad erfarenhet vilket endast kan styrkas av tydliga verksamhetsmått finns risken att bra saker slutar göras. För att något ska ha vetenskaplig grund och evidens krävs dock att det genomförts forskning på området. Exempelvis bedöms Signs of safety ha mycket svag evidens av SBU. Socialnämnden bör därför skyndsamt ta fram tydliga verksamhetsmått så att omställningen av socialtjänsten och uppnådda resultat ska kunna följas.

Arbetet mot hederskultur

Hederskulturen har slagit rot i vårt samhälle och vi behöver mota utvecklingen och möta dess utmaningar. Vi vill att Solna ska leda arbetet på den fronten för att alla barn och unga ska kunna växa upp trygga med sina rättigheter och inte fostras in i destruktiva värderingar. Det kräver kartläggning och utbildning.

Enligt en kartläggning gjord av Socialstyrelsen 2018, där elever från Malmö, Göteborg och Stockholm i årskurs nio svarade, uppgav mellan 7 och 20 procent av ungdomarna att de lever med hedersrelaterade normer och förtryck. I Solna saknas ordentliga siffror på området. För att kunna vidta rätt åtgärder för att få bukt med hedersproblematiken i ung ålder krävs kartläggning. Vi vill därför uppdra till socialnämnden i samverkan med skolnämnden kartlägga hur många elever i Solnas skolor som lever under hedersförtryck idag.

Sedan den 1 juli 2024 finns lagstöd för att hyresgäster som begår brott mot en närstående kan sägas upp i större utsträckning. Regeringen har även förstärkt möjligheterna för den brottsutsatta att få bo kvar. Vi vill därför uppdra åt kommunstyrelsen att, tillsammans med socialnämnden, bostadsstiftelsen Signalisten och övriga fastighetsägare i staden, införa rutiner för att låta brottsutsatta bo kvar.

Det finns många förutfattade och ibland felaktiga uppfattningar om våld i nära relationer, att det är en "privatsak" man inte ska prata om eller att det bara drabbar vissa grupper. Vi vill därför att Solna stad vid medarbetarsamtal ska implementera SKR:s modell och fråga alla medarbetare om våldsutsatthet. Det är ofta lättare än att fråga vid indikation. Om alla får frågan, behöver ingen känna sig utpekad. Det kan även bidra till att uppmärksamma dem som inte visar några tydliga tecken på utsatthet.

Stärkt kvinnohälsa i Solna

Som kommun har vi ett ansvar för att göra det vi kan för att möta kvinnors och flickors behov för att de ska kunna gå i skola och till jobbet. Bristfällig kunskap får inte stå i vägen för det. Därför föreslår vi åtgärder för stärkt kunskap i elevhälsan kring endometrios och kvinnosjukdomar samt ett friskvårdspaket för kvinnor i klimakteriet.

Kunskapslyft kring endometrios

Endometrios är en sjukdom som drabbar var tionde kvinna, varav 70% insjuknar innan de fyllt 20. En undersökning i Stockholm visar att bland gymnasieeleverna missade 14% av flickorna skolan varje månad på grund av menssmärta.

Det är angeläget att stärka kompetensen hos elevhälsan kring dessa frågor så att denna kunskap i förlängning ska nå ut och stärka flickor. Därför ger vi i uppdrag till skolnämnden att stärka kompetensen hos elevhälsan kring endometrios och andra kvinnspecifika sjukdomar.

Ökad klimakteriekompetens

Idag beräknas 50% av kvinnor få klimakteriebesvär och ytterligare 25% får sådana besvär att de blir sjuka och har svårt att sköta sitt arbete. För att kvinnor ska kunna delta i arbetslivet även under klimakteriet, krävs ökad kunskap hos både arbetsgivare och arbetstagare. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att genomföra en friskvårdssatsning riktad till kvinnliga medarbetare i åldersspannet 40-60 år.

En grönare, snyggare och tryggare stad

Solna strävar efter att vara en stad som förenar hållbarhet, skönhet och trygghet.

En ren stad med grönska och liv

I Solna har närheten till grönområden, parker och naturreservat spelat en central roll. Vi värnar om dessa naturskatter och arbetar för att förbättra tillgängligheten och trivseln för alla våra invånare. Bättre gångvägar, elljusspår och andra åtgärder ökar såväl trivsel som tillgänglighet.

För att göra Solna vackrare och renare satsar vi på att snabbt hantera klotter och nedskräpning. Vårt mål är att inom 48 timmar kunna sanera klotter. Vi vill öka insatserna för ett rent, tryggt och snyggt Solna med mer gatustädning och klottersanering samt se över samverkan med privata fastighetsägare och med polisen för att anmäla klotter.

Runt om i Solna reagerar invånare på att staden är skräpig. Soptunnorna måste tömmas med rätt frekvens och låsas ordentligt – så att gångtrafikanter slipper dela trottoarer med bananskal, pizzakartonger och fåglar som festar på innehållet.

Moderaterna vill ta vara på närheten till vatten i staden. Därför satsar vi på att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar och investera kring Brunnsviken, Edsviken och Ulvsundasjön för att minska miljöföroreningar och övergödning.

En stad som fortsatt växer

Solna är en kommun som har byggt många bostäder och arbetsplatser. Fokus har varit att bygga nya fungerande och trivsamma stadsdelar. Tyvärr ser vi en omläggning där styret nu fokuserar på att tränga in hyreshus i befintliga och trivsamma bostadsområden. Konsekvensen blir att grönytor i bostadsområden ersätts med hyreshus. Det är inte en hållbar utveckling.

Vi vill att fokus ska ligga på att bygga nya stadsdelar, där bostäder, arbetsplatser och service blandas. De ersätter industriområden och övergivna kontorslokaler. Därmed kan våra grönområden bevaras. Vi bejakar tillväxt och utveckling, samtidigt som vi värnar om hållbarhet, Solnas karaktär och unika naturvärden.

De närmaste åren behöver Solna fokusera på att slutföra de projekt som nu växer fram: tunnelbanan med utvecklingen av Solnavägen, Arenastaden och Hagastadens fortsättning.

I en växande stad är bostadsbyggande viktigt. Men det är ännu viktigare att bygga fler bostäder Solnabor efterfrågar: större lägenheter, radhus och ägda boenden. Så att fler väljer att stanna kvar i Solna, och för att fler ska söka sig hit. Staden ska fortsätta utvecklas och växa, men alltid med varsamhet och samförstånd med de som bor här.

Solna ska bli en promenadstad

Varje dag promenerar Solnabor i alla åldrar. Till skolan, till kollektivtrafiken, till en lunch med gamla bekanta eller bara för att motionera. Alla har olika behov och promenerar olika långa sträckor. Men det som förenar alla är att gångvägar är dåligt anpassade och tyvärr varken säkra eller trygga.

Solna är den tredje minsta kommunen till ytan i Sverige, men när staden planerades var det för bilarnas behov. Vägarna skär genom stadsmiljön och är ett hinder för den som vill promenera. Vi ser en utveckling där cyklars och elsparkcyklars behov tränger undan framkomligheten och försämrar promenadmiljön.

Värdefulla aspekter för känslan av trygghet när man rör sig till fots är folkliv, belysning och bra siktförhållanden. Andra aspekter är att vägen är logisk, väl utformad med bra beläggning och att drift och underhåll genomförs ändamålsenligt, oavsett säsong. Vidare är sittplatser längs med promenadsträckor och på vägen till och vid kollektivtrafikens hållplatser viktiga parametrar för seniorer, men även för andra med begränsad rörlighet eller ork.

Vi vill helt enkelt att det ska bli både enklare och trevligare att promenera i Solna. Både för att människor behöver det för att kunna ta sig från punkt A till punkt B såväl snabbt som säkert. Men även för att människor i framtiden ska välja att promenera i Solna för att de tycker att det är trivsamt. Unga tjejer ska inte välja bort promenaden hem från vänner för att det är dåligt upplyst och otrygga buskage som skymmer sikten, seniorer ska inte heller begränsas från att träffa bekanta för att trafiklösningar är osäkra, dåligt underhållna och inte tillgänglighetsanpassade.

Vi tycker nu att det är dags för en satsning på att göra Solna mer promenadvänligt – det är bra för alla. Byggnadsnämnden ges därför i uppdrag att ta fram en promenadplan så att Solna i framtiden kan bli en promenadstad.

Framkomlighetsstrategi för Solna

En av Solnas främsta attraktionskrafter är den väl utbyggda och tillgängliga kollektivtrafiken. När staden växer måste möjligheten att ta sig fram i den hänga med och färd sätt får varken glömmas bort eller av ideologiska skäl avvecklas eller nedprioriteras. Utöver utbyggd spårtrafik, cykel- och gångbanor måste därför även vägnätet utvecklas.

Att snabbt och enkelt kunna ta sig från punkt A till punkt B utan onödigt dröjsmål är av stor vikt för såväl den enskilda individen som för samhället i stort. Omvänt innebär förseningar orsakade av väntetider och köbildning irritation och samhällsekonomiska förluster.

Grundbulten i framkomligheten i Solna är den spårbundna kollektivtrafiken. Dels för det transportarbete den utför, dels därför att den avlastar gator och vägar. Om man inte kan lita på att komma fram i tid på grund av driftstörningar eller utglesad turtäthet kommer

många välja andra transportsätt, ofta bil, vilket genererar problem i andra delar av trafikapparaten. För oss moderater är det prioriterat att fortsätta investeringarna i utbyggnad av tunnelbanan samtidigt som staden måste ställa krav på vänsterstyret i regionen att SL måste försäkras tillräckliga resurser för att kunna upprätthålla hög turtäthet. Samma gäller för pendeltågen.

Steg två är den kompletterande kollektivtrafiken i form av buss. Även här är utglesning en dålig strategi. Nedläggningen av buss 57 är ett sådant exempel som försvårar kollektivtrafikresandet. Bussen måste också garanteras framkomlighet, bland annat genom kollektivtrafikkörfält. Viktigt är dock att dessa hela tiden trimmas för att ge optimal effekt. I Solna finns flera exempel på "dygnet runt" filer. Här bör regelbunden utvärdering ske så att man enbart reserverar filer för de tider då de verkligen behövs.

Steg tre är att få övrig fordonstrafik att flyta på. Idealt i stadstrafik är en relativt låg hastighet, med få stopp där trafiken helt stannar av och köbildning genereras. Detta är inte helt enkelt att uppnå, men en kombination av verktyg finns att tillgå. Dels en intelligent styrning av trafikljus, dels olika typer av informationssystem som möjliggör för trafikanter att välja bort resande när framkomligheten är låg.

Om all trafik koncentreras till några få genomfartsleder kommer trängsel uppstå. Det finns en allmän rädsla för genomfartstrafik, men att sprida ut trafiken över fler gator ökar framkomligheten. Möjligheten att göra andra vägval är en nyckel för att kunna ta sig fram snabbare. Detta är extra viktigt i en stad som Solna där det på många håll bedrivs vägarbeten som minskar framkomligheten just där.

För att minimera onödig trafik och korta den totala restiden krävs också att man utan alltför mycket letande kan hitta en parkering nära målpunkten. Det är därför angeläget att tillse att tillräckligt många parkeringsplatser finns och på rätt ställe. Därför är arbetet för att skapa fler parkeringsplatser viktigt att prioritera. Vi vill tillgängliggöra fler boendeparkeringar för att förenkla för Solnabor. Detta kan bland annat göras genom:

- en översyn av skyltar för att tillskapa fler platser,
- ändrade markeringar så fler bilar kan rymmas på samma yta,
- boendeparkering efter klockan 18.00 inom områden med taxa B och C där det finns många bostäder.

Hälsosamt och aktivt liv för seniorer

Solna behöver vara en trygg kommun att växa upp i, men även vara en trygg och trivsamt stad att åldras i. Närhet till bra kollektivtrafik, service och många grönområden gör att Solna idag är en fantastisk stad för seniorer. Men vi måste fortsatt kunna svara på och hitta smarta lösningar på de problem och utmaningar alla seniorer möter. Särskilt viktigt är det eftersom gruppen sträcker sig över ett stort åldersspann och med vitt skilda behov.

Vi vill utveckla Solna till en promenadstad, stärka arbetet med att skydda seniorer från bedrägerier och i takt med att vi lever allt längre måste också omsorgen och det stöd vi kan erbjuda utvecklas för att underlätta en så frisk och aktiv ålderdom som möjligt med fortsatt stor valfrihet.

Tillgänglig seniorstad

Vi lever längre och friskare liv. En stad för seniorer måste möjliggöra och uppmuntra ett aktivt och hälsosamt liv. En viktig aspekt för att öka äldre människors hälsa och välbefinnande är att främja rörlighet och förmåga att aktivt delta i samhällslivet.

Närhet till service och en fungerande kollektivtrafik

Att ha närhet till såväl mat- som klädbutiker, optiker, restauranger eller apotek är viktigt för att de flesta ska ha en smidig vardag. Ännu viktigare är det för seniorer. Därför är det viktigt för oss att företagare känner sig välkomna i Solna för att fortsätta driva butiker och näringsverksamhet i alla våra stadsdelar.

Att kollektivtrafiken går som den ska, även dagtid och att bussar finns som rullar smidigt mellan stadsdelar är fördelaktigt för den som har exempelvis en rullator. Därför säger vi nej till att vänsterstyret i Region Stockholm skär ner på kollektivtrafiken och turtätheten under dagtid. Vi behöver mer kollektivtrafik, inte mindre.

Promenadstaden är viktig för Solnas seniorer

Vi tror också att det är viktigt att alla Solnas medborgare, inklusive våra seniorer, skall kunna ta del av staden på lika villkor. Det handlar bland annat om utformning av trottoarer och ledstänger i parker där underlaget inte är plant. Det handlar också om att göra trafikövergångar säkra och gångstråk trivsamma och tillgängliga. Det handlar om korrekt underhåll som snöskottning och sandning på vintrarna. Vidare är sittplatser längs med promenadsträckor och på vägen till och vid kollektivtrafikens hållplatser viktiga parametrar för seniorer, men även för andra med begränsad rörlighet eller ork.

Vi tycker att det är dags för en satsning på att göra Solna mer promenadvänligt – det är bra för alla och inte minst seniorer.

En pålitlig omsorg

Solna behöver en pålitlig omsorg som tar hänsyn till individens önskemål och behov. Solnas äldre ska känna att de kan leva med, trivas i och känna sig trygga i omsorgen. För att kunna garantera detta behöver Solna fortsatt arbeta systematiskt med kvalitetsuppföljning av såväl egen verksamhet som den som bedrivs av andra aktörer.

Värnad valfrihet

Varje människa är unik, med olika önskemål och intressen. Därför måste självbestämmande och valfrihet finnas också för de äldre. Du ska kunna välja vem som kommer hem och tar hand om dig i hemtjänsten och vilken profil ditt äldreboende ska ha. Att ta med sitt husdjur när man inte kan bo kvar hemma eller välja bort en utförare man inte är nöjd med ska vara en självklarhet. Alla ska känna sig delaktiga i omsorgen om dem själva och väl omhändertagna.

Fler aktörer stärker den totala innovationskraften, ger personalen fler valmöjligheter och förbättrar livskvaliteten för den enskilde. Det höjer dessutom statusen inom kvinnodominerade yrken och stärker lönerna. Valmöjligheter bör också finnas i de mindre, mer vardagliga valen, då vi vet att det spelar en viktig roll för människors välmående. Vi vill att äldre själva ska få möjligheten att kunna bestämma över sina aktiviteter, måltider, vilka insatser man har behov av den specifika dagen samt hur man vill att dessa ska utföras. Moderaterna vill även fortsatt värna de äldres guldkant på tillvaron i form av vin till maten och snaps under särskilda högtider.

Även de som lever med en funktionsnedsättning i vår stad ska känna sig trygga med att få omsorg med hög kvalitet och kunna välja den utförare som passar deras behov bäst. Olika utförare erbjuder olika profiler och inriktningar, något som vi ser som ett betydande värde för målgruppen, och som bidrar till valfriheten.

Digitalisering

Allt fler Solnabor väljer att bo hemma längre när vårt stöd utvecklas och blir bättre. Digitala lås har installerats och digital nattillsyn införts. Att inte behöva bli väckt varje natt av hemtjänstens medarbetare är en stor förbättring av livskvaliteten. För de äldre som så önskar kan digitala verktyg användas för att förbättra servicen. Staden kan också genom många nya digitala tjänster för inköp och hushållsnära tjänster göra servicen snabbare och bättre. Moderaterna anser det viktigt att vi fortsätter den positiva utvecklingen och ser till att öka kvaliteten för äldre och medarbetare genom nya digitala lösningar.

I spåren av den pandemi som präglat samhällets alla delar de senaste åren har problemen med ensamhet ökat. Därför måste vi göra mer för att ge äldre möjlighet att träffa sina nära och kära. Det ska finnas internetuppkoppling på våra äldreboenden och möjlighet till videosamtal, så man kan hålla kontakt med släkt och vänner.

Språklyft och kompetensutveckling

Vi behöver fortlöpande satsa på vidareutbildning och kompetensutveckling. Staden har tagit fram en strategi för kompetensutveckling som gäller för all vår äldreomsorg. Vi

erbjuder medarbetare att vidareutbilda sig till vårdbiträden, undersköterskor och specialistsjuksköterskor.

Att förstå och känna sig förstodd är en trygghetsfråga, därför vill vi genomföra ett särskilt språklyft i äldreomsorgen i syfte att förbättra kunskaperna i det svenska språket.

Ökad trygghet för seniorer

Att känna sig trygg och vara säker kan handla om allt från att ta sig tryggt hem på kvällen från en middag med bekanta, till att vara beredd om någon okänd knackar på dörren eller ringer på telefonen.

Under 2022 tjänade gängen uppskattningsvis 5,8 miljarder kronor i brottsvinster från bedrägerier. Inte nog med det har nyhetsrapportering de senaste åren vittnat om aggressiv telefonförsäljning av exempelvis lotter och systematiskt utnyttjande av dementa och äldre.

Ju mer utvecklade metoder gängen, företagen och andra krafter använder sig av för att lura äldre, desto bättre behöver staden bli på informationsinsatser inom såväl äldreomsorgen som i andra verksamheter för att hjälpa seniorer undvika bedrägerier. Mot bakgrund av detta uppdrar vi till kommunstyrelsen att stärka arbetet med informationsinsatser riktade till Solnas seniorer i syfte att minska bedrägerier.

Uppdragsförteckning

Kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur vi stärker investeringsstyrningen.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en investeringsstrategi för att säkerställa att investeringsverksamheten bedrivs i enlighet med god ekonomisk hushållning.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nytt finansiellt mål i syfte att fastslå en hållbar kostnadsutveckling för staden.
- Kommunstyrelsen och omvårdnadsnämnden får i uppdrag att tillsammans med andra berörda nämnder får i uppdrag att planera för att iordningställa ett nytt särskilt boende för äldre.
- Kommunstyrelsen, tekniska nämnden och byggnadsnämnden får i uppdrag att identifiera och genomföra åtgärder som möjliggör för privata fastighetsägare att anordna fastighetsnära förpackningsinsamling enligt nya lagkrav.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med bostadsstiftelsen Signalisten och övriga fastighetsägare i staden, införa rutiner för att vråka vuxna gängkriminella.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en kommunal handlingsplan för att förhindra förekomst av kriminella element och välfärdsfusk i stadens finansierade verksamheter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ansöka om placering av trygghetskameror på lämpliga platser och gångstråk.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en trygghetscentral under stadsledningen.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur ett strategiskt forum för brottsförebyggande arbete bäst utformas i Solna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppdatera stadens trygghetspolicy.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att hos samtliga förvaltningar implementera SKR:s samtalsmodell för våldsutsatthet vid medarbetarsamtal.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en friskvårdssatsning riktad till kvinnliga medarbetare.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att stärka arbetet med informationsinsatser riktade till Solnas seniorer i syfte att minska bedrägerier.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att implementera den nya socialtjänstlagen.

Socialnämnden

- Socialnämnden får i uppdrag att, tillsammans med bostadsstiftelsen Signalisten och övriga fastighetsägare i staden, införa rutiner för att låta brottsutsatta bo kvar.
- Socialnämnden och skolnämnden får i uppdrag att kartlägga hur många elever i Solnas skolor som lever under hedersförtryck idag.

Skolnämnden

- Skolnämnden får i uppdrag att kartlägga färdigheterna bland elever redan i förskoleklass.
- Skolnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på centrala ordningsregler som ska vara övergripande på alla stadens skolor, förväntansdokument mellan elever, föräldrar och skola samt en konsekvenstrappa när dessa inte följs.

- Skolnämnden får i uppdrag att utreda inrättande av en akutskola.
- Skolnämnden får i uppdrag att stärka kompetensen hos elevhälsan kring endometrios och andra kvinnospecifika sjukdomar.
- Skolnämnden får i uppdrag att genom dialog med fristående aktörer och egna skolor ta fram en modell för hur likvärdig betygsättning kan säkerställas.

Förskolenämnden

- Förskolenämnden får i uppdrag att utreda en minskning av antalet veckor för sammanslagning av förskolor vid lov.
- Förskolenämnden får i uppdrag att utforma en modell för likvärdig uppföljning för kommunal respektive fristående verksamhet.

Omvårdnadsnämnden

- Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för insatser enligt LSS med inriktningen att skapa större utrymme för den enskilde att påverka både behov och önskemål i utförande av insatser.
- Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att upphandla ett lämpligt LSS-boende som idag är i egen regi.

Byggnadsnämnden

- Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram en promenadplan för Solna

Kultur- och fritidsnämnden

- Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram ett system som premierar föreningarna ekonomiskt för att de har Solnaungdomar i sin verksamhet.
- Kultur- och fritidsnämnden och berörda nämnder får i uppdrag att ta fram en idrottspolitisk strategi som pekar ut stadens vision för idrottens och idrottsanläggningarnas utveckling.
- Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för en trygg och drogfri fritidsverksamhet.

Ekonomi

Resultatbudget

Resultatbudget (mkr) *)

mkr	2024	2025	2026	2027
Verksamheten (intäkter/kostnader)	-3 546	-3 744	-3 788	-3 869
Avskrivningar	-217	-219	-240	-261
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 763	-3 963	-4 028	-4 130
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	3 830	4 135	4 213	4 315
Verksamhetens resultat	66	172	185	185
Finansiella intäkter och kostnader	9	38	29	34
Resultat efter finansiella poster	75	210	214	220
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0
Årets resultat	75	210	214	220
Resultat efter balanskravsjusteringar	75	210	214	220
Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl	75	210	214	220

Driftbudget

Driftbudget nämnder (tkr)	2024	2025	2026	2027
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	-155 969	-272 819	-272 008	-275 712
Revision	-1 885	-2 304	-2 327	-2 350
Byggnadsnämnden	-7 291	-8 764	-8 852	-8 941
Tekniska nämnden	-86 673	-116 090	-106 801	-107 869
Kultur- och fritidsnämnden	-185 465	-200 870	-201 879	-203 898
Skolnämnd	-1 145 493	-1 212 746	-1 243 322	-1 267 299
Förskolenämnden	-605 176	-626 003	-633 082	-645 868
Kompetensnämnden	-45 927	-50 551	-51 315	-52 124
Socialnämnden	-226 838	-229 821	-232 924	-236 325
Gemensamma familjerättsnämnden	-4 738	-4 800	-4 864	-4 935
Omvårdnadsnämnden	-975 701	-1 029 663	-1 060 959	-1 097 460
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	-13 319	-15 235	-15 051	-15 201
Summa	-3 454 475	-3 769 666	-3 833 383	-3 917 982

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (mkr) *)				
mkr	2024	2025	2026	2027
Den löpande verksamheten				
Verksamhetens intäkter/kostnader	-3 546	-3 744	-3 788	-3 869
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0
Skatteintäkter/generella statsbidrag/utjämning	3 830	4 135	4 213	4 315
Finansiella intäkter/kostnader	9	38	29	34
Kassaflöde från den löpande verksamheten	292	429	454	481
Investeringar				
Inköp av materiella anläggningstillgångar/investeringsbidrag	-481	-623	-785	-843
Inköp/försäljning av finansiella anläggningstillgångar	190	193	331	362
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-292	-429	-454	-481
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde/förändring av likvida medel	0	0	0	0

Driftbudget per nämnd

Kommunstyrelsen	2024	2025	2026	2027
Ram	-95 634	-106 333	-222 193	-220 365
Generell kompensation	-2 349	-1 505	-2 673	-2 663
Brandförsvaret	-39 636	-40 627	-41 642	-42 683
Stödfunktioner - justering intern intäkt		-64 655		
Överfört kostnader för avtalen med Stiftelsen Filmstaden & Stiftelsen Ulriksdals slottsteater		1 400		
Kompensation för att samordna dataskyddsbud för nämnder och bolag		-1 000		
Höjda arvoden gode män och nytt verksamhetssystem, överförmyndarnämnden		-1 000		
Förstärkning IT-säkerhet och utredning av nytt IT-system		-5 000	2 000	
Effektivare arbetssätt genom uppgradering av digitala verktyg för ekonomistyrning och e-tjänster		-5 500	2 500	
Effektivare arbetssätt genom centralisering och förstärkning av organisation för juridik, ekonomi och dataskyddsbud		-7 000		
Minskat arrende då parkeringsytorna återgår från Signalisten till staden		-2 600		
Förbättrad stadsbyggnadsprocess inkl ny översiktsplan		-3 800		
Aktiviteter för att uppnå stadens klimatmål		-200		
Trygghetspaket		-10 000		
Kompensation för förstudiekostnader inför större investeringsprojekt		-15 000		
Överfört POSOM chef från socialnämnden	-350			
Strategisk lokalförsörjning och översiktsplanering	-2 000			
Trygghet och säkerhet	-3 000			
Förstärkt medborgardialog och förvaltningsövergripande arbete inkl Hagalundlyftet	-3 000			
Medelsreserv	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Ny ram	-155 969	-272 819	-272 008	-275 712

Revision	2024	2025	2026	2027
Ram	-1 848	-1 885	-2 304	-2 327
Generell kompensation	-37	-19	-23	-23
Tillskott för att hantera fler och fördjupande granskningar		-400		
Ny ram	-1 885	-2 304	-2 327	-2 350

Byggnadsnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-7 148	-7 291	-8 764	-8 852
Generell kompensation	-143	-73	-88	-89
Kompensation till följd av nya bestämmelser om öppna data		-1 400		
Ny ram	-7 291	-8 764	-8 852	-8 941

Tekniska nämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-44 156	-86 673	-116 090	-106 801
Generell kompensation	-883	-867	-1 161	-1 068

Kompensation utökade krav myndighetsbesiktning av kvartersmark	-800			
Kompensation Larm och bevakning m a a att 2G/3G nätet försvinner	-800			
Utbyte styrenheter för gatubelysning 90st, m a a släckning av 2G/3G (lagkrav)	-500			
Utbyte av lysrör med kvicksilver, nödvändighet för att belysningen ska fungera	-2 000			
Justering efter avtal med Signalisten avseende parkering	2 600			
Broinspektioner över E4 och järnväg	-1 200			
Överfört från KFN för kostnader för dagliga prover badvattenrening simhall samt Huvudstabadet.	-3 250			
Skötsel av stadsmiljön	-8 300	300		
Strategisk lokalförsörjning inkl rivningar av utdömda lokaler	-6 700	5 700		
Skötsel av kommunala fastigheter inkl energieffektivisering	-4 600	1 450		
Kvalitetssäkring lekplatser	-3 000	3 000		
Kompensation internränta	-26 634			
Förbättrad skötsel av fastigheter	-17 000			
Förbättrad skötsel av stadsmiljön	-13 000			
Ökade intäkter	23 000			
Kompensation kapitalkostnader och ändrade investeringsrutiner samt lägre elkostnader	-8 000			
Ny ram	-86 673	-116 090	-106 801	-107 869

Kultur- och fritidsnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-168 786	-185 465	-200 870	-201 879
Generell kompensation	-3 376	-1 855	-2 009	-2 019
Kostnader för samarbetsavtalen med Stiftelsen Filmstaden & Stiftelsen Ulriksdals slottsteater		-1 400		
Ökade intäkter i samband med outsourcing av verksamhet i simhall		1 750		
Överfört till tekniska nämnden för dagliga prover badvattenrening simhall samt Huvudstabadet.		3 250		
Förstärkt driftorganisation och skötsel av idrottsplatser		-7 900		
Bättre förutsättningar för föreningslivet		-850		
Ungdomsråd		-250		
Verksamhet kulturkvarter Hagalund		-2 200	1 000	
Förstärkt underhåll av stadens konstsamling		-1 000		
Söndagsöppet Solna stadsbibliotek		-750		
Ökade anslag till kultur inkl Stiftelsen Filmstadens kultur		-700		
Utökade föreningsbidrag		-3 500		
Förstärkt förebyggande trygghetsarbete inkl. mer fritidsverksamhet för unga	-4 500			
Överjärva gårds friluftsmuseum	-4 000			
Förstärkt idrottsorganisation	-2 000			
Fler elevplatser Kulturskolan	-500			
Kompensation utökade driftkostnader idrottsanläggningar	-2 000			
Kompensation internränta	-303			
Ny ram	-185 465	-200 870	-201 879	-203 898

Skolnämnd	2024	2025	2026	2027
Ram	-1 042 870	-1 145 493	-1 212 746	-1 243 322
Volymberäknad kompensation	-28 623	-17 253	-15 576	-13 977
Kvalitetsförstärkning skolan		-50 000	-15 000	-10 000
Tidigareläggning av skolsatsningar för att förbättra skolmiljön	-20 000			
Kvalitetssäkring skolan	-54 000	0		
Ny ram	-1 145 493	-1 212 746	-1 243 322	-1 267 299

Förskolenämnd	2024	2025	2026	2027
Ram	-573 582	-605 176	-626 003	-633 082
Volymberäknad kompensation	-1 595	-1 827	-2 078	-7 787
Kvalitetsförstärkning Öppna förskolan		-1 000		
Kvalitetsförstärkning förskolan		-16 000	-5 000	-5 000
Fortbildning i svenska språket för medarbetare		-2 000		
Höjd personaltäthet och ökad kvalitet i förskolan	-30 000			
Ny ram	-605 176	-626 003	-633 082	-645 868

Kompetensnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-42 516	-45 927	-50 551	-51 315
Volymberäknad kompensation	-910	-625	-763	-810
Solnamodellen med SFI för arbetskraftsinvandrare		-3 500		
Sommar- och lovjobb för unga		-500		
Förstärkt Solnamodell inklusive SFI	-2 000			
Fler sommar- och lovjobb för unga	-500			
Ny ram	-45 927	-50 551	-51 315	-52 124

Socialnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-227 391	-226 838	-229 821	-232 924
Volymberäknad kompensation	-4 797	-2 983	-3 104	-3 401
Överfört POSOM chef till kommunstyrelse	350			
Omfördelning av resurser till KFN och KS för förebyggande trygghetsarbete	5 000			
Ny ram	-226 838	-229 821	-232 924	-236 325

Gemensamma Familjerättsnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-4 640	-4 738	-4 800	-4 864
Volymberäknad kompensation	-98	-62	-65	-71
Ny ram	-4 738	-4 800	-4 864	-4 935

Omvårdnadsnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-938 473	-975 701	-1 029 663	-1 060 959
Volymberäknad kompensation	-30 227	-26 063	-30 296	-31 501
Kvalitetsförstärkning inom äldreomsorgen, hemtjänst och LSS		-21 000	-5 000	-5 000
Digitalisering		-4 000	4 000	
Fortbildning i svenska språket för medarbetare		-2 900		
Kvalitetssäkring äldreomsorgen	-4 500			

Fler seniorträffar och utökad förebyggande verksamhet	-1 500			
Unga i äldreomsorgen	-1 000			
Ny ram	-975 701	-1 029 663	-1 060 959	-1 097 460

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2024	2025	2026	2027
Ram	-13 058	-13 319	-15 235	-15 051
Generell kompensation	-261	-133	-149	-151
Medfinansiering av faunapassage med Stockholms stad och Statens fastighetsverk		-333		
Förstärkning naturvärdesinventeringar och biologisk mångfald		-250		
Kortare handläggningstider och förbättrad service genom digitalisering		-200		
Förstärkt tillsyn för bättre miljö och hälsoskydd		-1 000		
Avgår tillfälliga tillskott			333	
Ny ram	-13 319	-15 235	-15 051	-15 201

Summa nämnder totalt	-3 454 475	-3 769 666	-3 833 383	-3 917 982
-----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------